

اورنبورغ
وباشقه شهرلرگه
بلا تفریق
سنهك بهاسی ۶ صوم تین
يارم سنه لگی ۲
اوچ آیلگی ۱
بر آیلگی ۵
چیت مملکتلرگه
سنهك بهاسی ۶ صوم
يارم سنه لگی ۳ صوم
اورنبورغ ژورنال
« دین و معیشت »
تیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملام ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیع وصنوت ومساجد يذكر فیها اسم الله
كثیرا ولینصرن الله من یمصره ان الله لقوی عزیز.

زمان تاسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه

دین و معیشت

دوامی ۹ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلیگان یازولری
اوزگارتورگه اداره
اختیارلیدر. باصلهغان
یازولر کیرو قایتارلاماز.
مارقه سز خطلر قبول
ایدلمی آدرس آلماشتروغ
۲۱ تین آلنور.
آدریسنی آچق
یازولری اوتنله
آدریسنی مقاله لر
درج ایدلاماز.

بره ملام ۱۲ تین

اورنبورغ وباشقه یرده اولان شاگردلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵ تین.

«مشایعه»

الشیخ محمد مراد المکی جناب لرینک «مشایعه حزب
الرحمن ومدافعة حزب الشیطان» نام رساله سی ننگ
۳۲۱ نچی جزئلری باصلوب چقدی.
رساله موسی بیگی طرفندن میدانه قویلغان
تاریخ ادیان مسئله سی ورحمت الهیه عمومیتی نظریه
لرینه ردیه اولو املیله تالیف ایدلوب هرکم آتکلارلق
صورتده یازلغان. معلوم مسئله لر برلن اعتقادی چوالغان
واو مسئله ده حقیقت نهدن عبارت ایدکنی آتکلانوده
کوگلی ترده اولان تۆرکی طانیغان کشیلره بورساله فی
بور نسخه او یلر نده توتو لازمدر.
بهالری هر جزئی ۱۵ شیره پوچته ایله ۱۷ شیره.

آراقی حقنده

هلاکت که قارشی. (برنجی آدم)
مندرجاتی:
(خمر حرام بولماس بورون عربلر ننگ حالی وصحابه لر پیغمبر
مزنه ایسرکلره قیلورغه قوشقان معامله سی، خمر اچوچی ننگ عبادة
وتوبه سی، حلال دیب اچوچی گه مترتب بولغان حکم شرعی،
مسائلر آراسنده خمر ساتو، آراقی ایلان فایدانو، آراقی ساتوچی غه
حضرت عمر ننگ ایتکان سوزی، اچکوچینک قیامتده غی حالی، حضرت
عثمان ننگ آراقی حقنده سویله گان خطبه سی، اچوچی مسلمان لر ننگ عالی
عایله و خاتونلری، ایسرک ننگ طلاق فچقرووی و آتکا تکلیف ایدلگان
شرعی حکملر، خمر اچوچی گه صحابه لر ننگ نر بیرماولری ایسرک ننگ
کفر سوز لرینه شریعت نظری اچوچملر ننگ، تورلی بلا بلن مبتلا بولولری،
مدنیته خلق آراسنده اچوچی لره قیلنغان معامله لر و آنلر ننگ شاهدلق
قیله آلماولری وغیرلر . . .) بهاسی ۷ پوچته ایلن ۹ ة

ایکنچی مرتبه ا کمال ایتوبن باصلدی

فورست

ت.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

مسئله

ز کونده تملیک شر

الله وصیتی

دین یولنده برگه لك

یاوروپالیلر حقنده

تورلی خبرلر

ثبات الغاجزین

یگما هفتی جنابلر ن استقبالی

خارجی خبرلر

اورنبورغ خبرلری

I

مشتريگن ناميان بار لقب قريه منده قارى الوام-
الدين ملا طحاوى او غلندان سؤال لر:
١ نهى سؤال بن اوشبو شعبان آينى ١٥ لرنده
بیز گاك رنجوى ابلان رنجوب رمضان شريف نىك
نارن لارينه چاقلى كون اش بيز گاك توتو ايله مبتلا اولدوم
بیز گاك توتقان كونده هيچ طاقت توتنه الماي اولوم
درجه سينه بنگاچ آغز آچدوم اما توتقان كون روزه
بولدوم بو حقه بنگا شريعت حضر تلارى نى قوشه.
٢ نهى سؤال اوشبو سنه پچان وقتى رمضان
شريف كه توغرى كيلوب اش كمنه لرى هيچ بر
روزه بولا آلماي لار باي لار خادمى آيقه ٣٠ صوم
٣٥ صوم ٣٨ صوم غه يتكروب توتقاچ روزه نى توتارسن
ديب ايتنه آلماي تورغان لردور. كشى بوقلقدان حقى
قيمت بولغاچ اشلاتوب آلا سبيلارى كيل بو حقه هم
شريعت حضر تلارى نى ايتنه؟ كفارة لازم مو؟ بو حقه
المكى بر ملانىك فتواسى بوينچه هر كونگه ٥ قداق
بعداى فديه لازمى؟ بر آيقه ٧ پوط ٢٠ قداق اورلوق
ملانىك بو فتواسى اورنده مو؟ يا كه عبث فتوامو؟ بو
حقه خلق عموم بلوى تعننه كرگان.

اداره

١ نهى سؤالنىك جوابى: سز گه شريعت حضر تلارى
بر كونگه بر كون فضا قبلورغه قوشه. (فمن كان منكم
مريضا او على سفر فعده من ابام آخز) قران كريم

بقوه آيت ١٨٤ يعنى سوز مؤمنلر دين بعضىگن
خسته بولسه يا كه سفرده بولسه ده افطار ايتسه اول
كشىگه كون اورنده كون قضا لازم ديمكدر. (لمسافر
او حامل او مرض خافت على نفسه او ولدها او
مريض خاف الزيادة لمرضه وصعب خاف المرض الفطر
يوم العذر وقضوا لزوما ما قدر وبلا فدية وبلا ولاء
الخ) در المختار فصل فى العوارض

يعنى مسافر كشىگه، حمللى خاتونغه بالا ايمزه
تورغان خاتونغه اكر اول خاتون اوزينه با كه بالا
سينه ضرر كيلودن فور قسه هم آورو وخسته كشىگه
اكر اول خسته كشى خسته لغينىك آرتويندن فور قسه،
هم بر سلامت كشى خسته لاق كيلودن فور قسه بولارنىك
بارينه ده شول كونده افطار قبلو حقى بيرييله. روزه
توتوغه قدر تلارى يتكان و ننده قضا قبلو لازم بوله.
روزه توتوغه قدر تلارى يتكانده روزه توتومى فديه
بيروب گنه فور توله آلپلر. روزه توتقانده قالغان
روزه نىك بارنده رتدن توتو لازم نو گل ديمكدر.

بو آيت وبو عبارته كه كور هسز خسته بولغان دو-
نكزده طاقت كيتره آلمايينچه روزه گزنى آچقان بولسه گز،
رمضان بوينچه نيجه كون آچسا گزده شول كونلر نى گنه
قضا قبلو لازم بولا. كفارة لازم بولميدر.

٢ نهى سؤالنىك جوابى: اشچيلر نى روزه توتوگن
ديب تكليف قيلمافغان بايلارغه كفارده فضا لازم
توگلدن. نيك آلامر معروف قيلمافغانلقلرى ايجون

گناهکار بولالار. اما روزه توتمغان اشچیلر گه کیلساک اکرده آلازم کون عدرسز آچقان بولسه ار آلازم کفارة لازم بولدر. (او اکل او شرب غذا او دوا عهدا . . . قضا و کفر) تئویر الابصار. یعنی بر او قصدا آش بولورلق نرسه یا که دوا بولورلق نرسه آشاسه یا که ایچسه اول کشیگه قضا هم کفارة لازم بولور دیمکدر. اکرده اشچیلر روزهغه نیت قیلوبده اسسبک یا که باشقه سبب برلن هلا کتک حالغه کیلوب روزه لر نی آچسه ار اول کشیلر معذور بولوب آلازم قضاغنه لازم بولور کفارة لازم بولماس.

اگرده اشچیلر روزهغه نیت قیلما اینچه روزه سز وقتده غی کبی اشاب ایچوب یوروسه لر امام اعظم قاشنده آلازم کفارة لازم توگل قضاغنه لازمدر. (ومن اصبح غیرنا وللصوم فاکل لا کفارة علیه عند ابیحنیفه رحمه الله تعالی) هدایه یعنی بر او روزهغه نیتل می طاکفه چقسده کوندزن آشاسه امام اعظم رحمه الله قاشنده اول کشیگه کفارة لازم توگل دیمکدر. لیکن اول کشیلر گه کفارة لازم بولماسده آلازم بک زور گناهقه چومغان کشی بولدر. روزهغه نیت ایتوبده کوندز اشاب کفارة بیرگان کشیلر نیک گناهان هارندن روزهغه هیچ نیت ایتمی اشاب یوروگان کشیلر نیک گناهلری چوبولسه ده بولار نیک گناهلری الله تعالی اوزینک فضل و کرمی برلن عفو ایتماسه هیچ وقت چوبولدی.

تلیگی ملادن مراد کدر بزگه معلوم بولمادی فقط آنک اول فتوای عبث گنه توگل باعث ضلاله بولغان بر فتوادره.

II

فزانندن بر او طرفندن سوال بر کشی نیک گناهلی خاتونی زوجینک مالنه یا که

کیسه سنده گی آچه سینه خیانت قیلسه زوجهی طرفندن تنبیه قیلنوبده خاتون شول عادتندن قایتماسه شوشی عادتتی ایچون زوج خاتوننی آیرسه زوج گناهلی بولور می؟ اداره

ضرورتسز خاتون آیرو نیوشلی اش توگلدر. (ولا یطلق ای من غیر احتیاج ای اختیار الفراق فوردا بعض المباحات عند الله الطلاق ولانه ای الطلاق ایندا . . . الا اضرة منه ای من جانبه او جنایه منها ای من جانبها بان کانت توذی زوجها او اهل او تکون سینه فی خلقها او فاسده فی دینها) علی - القاری لعین العلم ج ۱ صحیفه ۲۸۴

یعنی حاجه توشمی توروب خاتون آیرو نیوشلی اش توگل چونکه حدیث نبویه الله تعالی قاشنده مباحلر نیک آچولیس تیک تورغانده خاتون آیرو دیلمشدر هم اول طلاق خاتونغه اذا بولدر. فقط ایر طرفنده بر ضروره بولسه یا که خاتون طرفنده جنایه بولسه یعنی خاتون ایرینی اذا قیله تورغان بو- لسه یا که اهلی اذا قیله تورغان بولسه یا که یاوز خلقلی بولسه یا که دیننده فاسد بولسه اول خاتوننی آیروده ضرر یوق دیمکدر.

III

بنیای اویازی قزانغول وولصتی اسماعیل اولینک معلم معرم محمد یاری طرفندن سواللر:
۱ نهی سوال رمضان شریفده یسیع نمازندن اول تراویح او قوب سوگره یسیع او قیساق درست بولور می؟ اول او قولغان تراویح، تراویحدن حساب قیلنور می؟
۲ نهی سوال زید آغانک او گزی عمر آغانک آطنی سوزوب اوتورسه، شرعا همده فانونا زید آغانه آط حقنی تولاو واجب اولور می؟

۳ نهی گر اما فون آرقلی قرآن شریفده اولغان سجده آیلر نی اوقنولسه گر اما فونندن ایشتکان کسه گه

سجده تلاوت واجب اولورمى؟

۴نچى بىكر آغا صحرا ده اوچوب بارغان بر ايل اوما رطه قور تينه اوچرامش، وتونمق اداره سى ايله آرتندن قووب بارمش. سوگره قورط حاله آغانك يورط احاطه سينه (ضار مش) قونمش. مگر اوچنچى كوسه صالح آغا جبوب آلمش.

شول تقدير ده: تابغان قورط شوشى اوچ كوسه نك قابوسينه تيوشلى بولور " قووب كيلگان بكر كه مو؟ يا كه جبوب آغان صالح كه مو؟ اوچوسينه دعوا قىلغان تقدير ده.

اداره

۱ نچى سوالنك جوابى: آخسام نمازنى او قانندن سو ك طاك اتقانچى تر او بىع نك وقتيدر. شول اراده او قلغان تر او بىع دن حسابلاننده شبهه يوقدر. فقط تروايح او قو ايچون وقت نك ايلك اولى سى يستونمازى ايله وتر نمازى آراسيدر. (الاول ان وقتها الليل كله قبل العشاء وبعده وقبل الوتر وبعده لانما قيام الليل قال في البحر ولم ار من صححه اه وظاهره انه يدخل وقتها من غروب الشمس. الثاني انه ما بين العشاء والوتر وصححه في الخلاصة ورجحه في غاية البيان بانه المأثور المتوارث. الثالث ما مشى عليه المصنف تبعاً للمكث وعره في الكافي الى الجمهور وصححه في الهداية والعناية والمحيط بجر) ردالمختار مبعث صلاة التراويح ج ۱ صحيفه ۴۹۳

۲ نچيسى تر او بىع نك وقتى يستو نمازى ايله وتر نمازى آراسيدر. بو قولنى خلاصه تصحيح قىلدى. غايه البيانده. اول وقت مأثور و متوارث ديب آنى تر جيح قىلدى. ۳ نچيسى تر ايج نك وقتى يستو نماز نندن سو ك در. وتر نماز نندن اول بولسون سو ك بولسون يارى بو قول هدايه ده خانبه ده محيطه تصحيح قىلدى ديمكدر. بو عباره كه فاراغانده تر او بىعنى يستودن او اوقيسا كده يستودن سو ك اوقيسا كده تر او بىع دن كيه در. تيك بو اوچ تورلى قول آراسنده مصحح مأثور عم متوارث اولديغى ايچون تر جيح قىلغانى ايكنچى قولدر كه يستو نماز نندن سو ك وتر نماز نندن اول بولغان وقتدر.

۲ نچى سوالنك جوابى زيد عمر نك آطنر او گز نندن قصدا سوز دروب او تر تماسه زيد كه ضمان توشميدر. (فلا يضمن صاحب الثور ما فعل ثوره وله صاحب كل دابة ما فعلت دابته من فعل ينقطع نسبتها من ما لكها اورا كيهها او سائقها او قائدها) فتاوى خير الدين في باب جنابه البهيمة يعنى او گز صاحبه او گزى قىلغان ضرر نى هم هر بر حيوان صاحبه اوز بىنك حيوان نك قىلغان ضرر نى توله مى اگرده اول حيوان نك صاحبه ياكه آكار اطلانوب باروچى ياكه آنى قووب باروچى ياكه آنى جيتا كلاب باروچى اوزى بالقصد ضرر ايتدر ماسه ديمكدر.

۳ نچى سوالنك جوابى: غرامافون طاوشينك صدا (ياكفر اغان طاوش) دن فرقى يوقدر. صدا دن ايشتو ايله ايشتكان كشيگه سجده سهو واجب تو گل ايدى. شونك كى غرامافون نندن ايشتكان سجده ايتلرى طاوش نى ايشتو ايله ده سجده تلاوت واجب بولميدر. (لامن الطير والمجنون الطبق والصدى) غرر متن درر باب سجود التلاوت. يعنى فوشدن مجنون كشيدين صدا دن ايشتكان سجده ايتى ايچون سجده تلاوت واجب تو گل ديمكدر.

يعنى تر او بىع نك وقتنده اوچ تورلى اقوال علما واردر. بر نچيسى آنك وقتى كيجه نك كليسى در. يستو دن اول بولسون سو ك بولسون شولا بوق وتر نماز نندن اول بولسون سو ك بولسون اول تر او بىع نك وقتيدر. چونكه تر اويح قيام الليل دن عبارتدر. البحر الرايق ده بيان قىلدى بغيره كوره بو قول مصحح قول تو گلدر.

۴نچى جوالىك جواپى: احاطه سنه صارغان قورتلار حالده بولدر. اگر ده اول پراق ده بولسه آنى جيوب آغان صالح گه بولدر. بكنزك حقى يوقدر. (واوان صيدا باض فى ارض رجل او تكنس فيها وجاء اخر واخذه فهو له هذا اذا كان صاحب لارض بعدا من الصيد بحيث لا يقدر وعى اخذه لو عدى. اما اذا كان قريبا بحيث لو مديده اخذه فهو اصاحب الارض) هديه ج ۵ صحيفه ۴۱۸

يعنى برصيد (او) بر اونك جبرينه كيلوب كوكاى صالحه يا كه كيلوب اويالاسه ايكنچى بر كشى كيلوب شونى آلسه اول آو شول آغان كشيگه بولدر. لىكن بو جواب جبر اياسى قونىن صوزوب آلا الماسلق درجه ده آودان پراق بولغان صورتده در اكرده جبر اياسى اونى قولى ايله توتوب آلورلق درجه ده ياقن بولسه آو جبر اياسينكى بوله ديمكدر.

زكوتده تملك شرط بولو حقنده

اوشبو يلغى «الدين والادب» مجله سينك ۱۱ نچى صاننده زكوتنى مسجد و مدرسه لار بنا قىلو شيدىكللى خيرات اشلارينه صرف ايتو اوچون مشهور بولغان حيله طريقتچه عمل قىلو (بر فقير گه تملك ايتوب شونك اسمندن مذكور نرسه لارنى بنا قىلو) معقول بولماوى بلكه طوغرى دن طوغرى زكوتنى هر تورلى وجوه خيريه گه صرف ايتونك درستلىگى حقنده فتوا يازغان هم بو فتواغه دليل سبافنده بر نچه تفسير لار دن عباره لار يازغان ايدى. اوشانداق بو يل رمضان آخرا رنده «وقت» گزيتهد سنده ضياء الدين الكمالى نك بايلرغه خطاب ايتلوب يازغان نصيحت نامه سى درج ايتلوب آنده هم «قرآن نك روحينه قاراغانده زكوتنى هر تورلى وجوه خيريه گه صرف ايتو درست تملك شرط

توكل» ديولگان هم زكوة واجبه لار كزنى او قواشلا رينه صرف ايتوكز ديوب بايلرغه نصيحت ايتولگان ايدى. اوشبو مسئله اهميتلى بولوب هم مذكور فتوا بو طوغرىده بزك آكلاغانمزغه خلاف بولغانلقدن بز بو خصوصه اوز رايه زنى يازونى قىوشلى طابدى. بزك راي قاصر مزچه زكوتدن مسجد و مدرسه لار بنا ايتو كى خيرات مطلبوب بولسه زكوة بىروچييك كوكللى طنچلانو وشبهه لار دن چغو اوچون البته مشهور بولغان حيله طريقتچه اش قىلو تىوشليدر. چونكه زكوتنى طوغرىدن طوغرى وجوه خيريه گه صرف ايتونك درستلىگينه كينورلگان روايت بيك ضيف هم مذهب حنفيه بولغان جمهور فقهاء نك سوزلارينه خلاف بولغانى شيكلى زكوة حقنده بولغان ايتلر نك ده ظاهر لارينه مخالفدر. حتى شول الدين والادب نك اوزنده هم دليل جهل سندن ذكر ايتولگان فتح البيان عباره سنده بو روايتى وقيل ان اللقظ غام ديوب ذكر ايتده آخرنك والاؤل اولى لاجماع الجمهور عليه ديوب زكوتنى طوغرىدن طوغرى وجوه خيريه گه صرف ايتونك جوازي جههور فقهاء نك اجماع لارينه خلاف بولون بىلدره در. مذهب حنفى ده بولغان فقه كتابلار ن هر قايسينى قاراسا كده زكوتك تملك شرط بولوى هم طوغرى وجوه خيريه گه صرف ايتو درست توكل. لىكى بيك آچق ذكر ايتولگان. الدين والادب صاحبه زكوتده تملك شرط بولماوينه دليل اورنده (انما الصدقات للفقراء) آية كريمة سنده گى للفقراء لامى تملكده قطعى توكل بلكه اختصاص اوچون ديوب جمهور فقهاء نك تملكنى شرط ايتولارى شول لام نك تملك اوچون بولويينه مبنى ايكائين آكلا تقان بزك بولو مزده للفقراء نك لامى البته تعصيص اوچون تملك شرط بولويينه هيجده اول لام دليل توكل بلكه مذهب حنفى ده بولغان جمهور فقهاء نك زكوتك تملكنى

و دنفهم انه لا يجوز لانه لم يوجد التملك اصلا و كذلك
اذا اشترى طعاما فاطعم الفقراء ولم يدفع عين الطعام
اليوم لا يجوز اهدم التملك « ديوب مسجد و مدرسه
بنا ايتو كبي اشلر گه زكوتنى صرف درست بولما
ون تصريخ فيلادر. بدايع الصنایع فصل و اماركن
الزكوة الخ

« الدين والادب » صاحبى نك زكوتنى طوغرى
وجوه خيريه گه صرف ايتونك جوازينه فولى دليل
ايتوب كيتور گانى آية كريمه ده گى فى سبيل الله كلمه
سينك بعضلر تفسير نچه معناسى عام بولو يدربونك
فكر فاصر مرچه فى سبيل الله نك معناسى عام بولووى
زكوتنى طوغرى وجوه خيريه گه صرف نك جوازينه
هيچده دليل بوليدرب چونكه سبيل الله دن عام معنى
(هر تولى خيرلى اشلر) ، اد بولغانده آذك
تقديرى ولمن فى سبيل الله بولوب هر تولى خيرلى
بولده بولغان كمسه لر گه زكوة بيرونك درست
بولووى غنه آكلانادر اما شول خير اشك اوزينه
طوغرى زكوتنى صرف ايتونك درستلكى چقه ايدرب
نهایتى سبيل الله ده بولغان كمسه نك مصداقى منقطع
العزاة ياكه منقطع الحاج غه منحصر بولمى بلكه
باشقه خيرلى بوللرده مثلا طلب علم ياكه باشقه بر
خير اش بولنده بولغان كمسه لرده زكوتقه مصرف
بولار مننى تقدير ايتو فى سبيل الله كلمه سيك للفقراء
ديگانده گى فقر آغه (مجرور گه) معطوف بولوب
اولينه لام تخصيص كيلگانلكى اوچوندر مصارفك
اوشبو آيتده مذكوره بولغان صنفلر غه انحصارى
اوشبو لام تخصيصندن انغانلقدن هر صنفك اولينه
لامك كيلووى لازمدر شونك اوچون بدايعك «فلو
جاز صرفها الى غيرهم ابطل الاخصاص وهذا لا
يجوز» ديوب ذكر فيلادر.

« الدين والادب » ده ايتوانگانه وفى سبيل الله

شرط ايتولرينه دليل لرى قر آنده كوب اورنده ذكر
ايتولگان ايتام كلمه سيدر الله تعالى قر آنده كوب اور-
نلرده واتوا الزكوة ديوب زكوتنى ايتام فعلينه مفعول
به ايتوب ذكر فيلغان. بناء اسلامى بيان ايتكان حديث
شريفده هم وايتام الزكوة ديوب بناء اسلامك برسى
زكوتنى بيرمك ايتكان بلدر گان ايتام فعلى ايسكى
مفعولگه تعديه ايتو تورغان فعللردن بولغانغه البته
تمليكى مقتضى بولادر زكوتنى طوغرى وجوه خيريه گه
صرف ايتولگانده ايتكنچى مفعول بولماغانلقدن ايتام
فعلى طابو ايدرب عرفده هم بر او مالندن مسجد صالحدر-
سه اول كمسه حقتده مالينى بيردى ديوب ايتولمى بلكه
مسجد صالحدردى ديلر بس زكوة آنچه سينه مسجد
يا كه مدرسه و آذك امثالى بنا ايتولسه بو اش زكوتنى
بيرو بولمى بلكه زكوتنى توتو (صرف ايتو) بولادر
حالبوكه الله تعالى بز گه زكوتنى بيرونى فرض فيلغان
بر او گه تملك ايتوب بير گانده گنه زكوتنى بيرو
طابولادر بس زكوة آنچه سينه طوغرى بولدر
مسجد و مدرسه بنا ايتكان كشى نك زكوتنى اوتا-
لووى و اوستوندن فرض نوشووى بيك شبهه ليدرب.
شونك اوچونده فقه كتابلر نده «اگرده زكوة
مالندن كوب آش حاضرلاب فقيرلر نى چاقر-
وب اشانسه زكوتندن كينمى چونكه بوتملك بولمى
اباحت كنه بولا زكوتنده تملك (يعنى فقيرنك اوزينه
ملكلاندر بيرو) شرط ديوب ذكر ايتولگان ،
اوشانداق زكوتندن حسابلاب قولن آزد ايتسه بو
هم زكوتندن كينمى چونكه تملك طابولمى ديولگان
بو طوغرى بده «بدايع» ده «وقد امر الله تعالى الملاك
بايتام الزكوة والابتاء هو التملك» ديوب زكوتنده
تمليك شرط بولوون بيان ايتكاندن صوك «وعلى
هذا يفرج مصرف الزكوة الى وجوه البر من بناء
المساجد والرباطات واصلاح القناطر وتكفين الموتى

كلامه سى للمفقير آءنك مچم وعسيپنه (چار و مچرور گه) معطوف بولوى ظاهر گه خلاف و غير معقولدر چونكه اول تقديرده وفى سبيل الله كلامه سى للمفقير آءنك متعلقينه تعلق ايتنه آلمى بلكه آءنك اوچون متعلق بصرف فعلينى تقدير ايتو كراك بولوب تقدير كلام و بصرف فى سبيل الله بولادر بو صورنده معناسى زكوتنى الله يولنده صرف ايتلور ديمك بولادر حا - لبوكه الله تعالى زكوتنى بيرونى فرض ايتكان ايدى صرف ايتونى توگل هم بو تقديرده اوشبو كلامه مصارفنك خاص بر صنفن بيان بولمى بلكه يوقاريدنه ذكر ايتولگان مصرفلرنك همه سينى شامل بولادر چونكه همه سيده الله يولينه صرف ايتودره.

فقه كتابلرينك معتبرلرندن صانالغان «بدايح» ده سبيل الله نى معناسينى عام ايتوب هر بر خيرلى اشنى شامل ايتوب تفسير قياغان شولاي بولسه ده اولنده من كلامه سينى تقدير ايتوب زكوتده مطلقا تمليكى شرط قياغان نتاك كم يوقاريدنه غى عبارلردن آچق بلوندره. بو طوغريدنه ينده بدايح نك عباره سى اوشبو در «واما قوله تعالى وفى سبيل الله عبارة عن جميع القرب فبد خل فيه كل من سعى فى طاعة الله وسبيل الغيرات اذا كان محتاجا» كتاب الزكوة فصل واما الذى يرجع الى المؤدى اليه. اوشبو عبارهدن آچق بلوندره كه فى سبيل اللهنى عام معنى ايله تفسير قيايو زكوتده تمليك شرط بولماوغه هيچده دليل توگل تمليك شرط بولماوغه فقهاى دن آچق روايت كورنمى بولسه ده اعتبار ايتولماسلك ضعيفى قول گنه بولور جههور قهاى نك سوزارينه هم آية كريمة ظاهر معنا - سينه خلاف بولغان بوندابن ضعيفى قول گنه بناء ايتوب زكوتن صرف ايتكان كهمسه البته اوستوندن فرض توشووى طوغريسند شهبهده نورورغه كراك شونك اوچون بز بو طوغريدنه مشهور بولغان حبل

طريقچه اش قيايو يعشيراق بولور ديمز اول وقتده زكوة بيروچى كهمسه اوستندى فرضى توشكانلك حقنده كوكلى طنچلانور شهبه سى قالماس هم انشاء الله صدقة جاريه اشلا ئاننك اجر و ثوابينى ده طابسه كراك چونكه اول زكوتينى بيرو ايله صدقة جاريه نك اشلانويينه سبب بولادر عمل خير گه سبب بولوايله ده شول عمل خيرنى اشلاو شكلى كشى اجر و ثوابه مستحق بولادر.

ايتلرنك روحلرى ايله عمل قيايمز ديب ايتو ظاهرى معنالرينه خلاف بولماغانده غنه يارار اما آيتنك روحى ديوب ظاهرى معناسينى الغاء قيايو درست بولماس بو اش تاويل بابن فتح ايتودر النصوص تعملى على ظواهرها) ظاهر گه عمل ممكن بولغانده البته ظاهر گه هم ايتلور ظاهر معناسى ايله عمل ممكن بولا توروب بز قرآن نك روحى ايله عمل قيايمز ديب ايتلرنى ظاهر ندى چغار ساق بو اشبهز بز قرآن نك قابوغى ايله توگل تشى ايله عمل قيايمز ديب هر بر آيتنى اورلرى تلا گانه تاويل ايتنه تورغان باطنيه مذهبلرينك اشلرى شيكلى بولور. اوزون سوزنك فسقه سى آية كريمة نك ظاهر ندى زكوتده تمليك شرط بولوى آكلانادر شونك اوچون مذهب حنفيده بولغان فقهاء عظام همسه لرى تمليكى شرط ايتكانلر. ملا صادق ايبانقولى.

الله وصيتى

قوله تعالى (وان هذا صراط مستقيم فانبعوا ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيل ذالك وصيكم به لعلكم تتقون) اوشبو آية كريمة نك تفسيرنده مفسرين كرام

حضرت لری هذانک مشار الیه سی یوقاریک مذکور اثبات التوحید والنبوة و بیان النشر ایصد دیه مشلر . فعلی هذا آیه کریمه نك مفهوم منیفی اوشبو مذکور لری بنم طوغری یولمدر بس سز فقط شو یولغه غنه ایبار وکز کم دخی و برهان غه اتباع یولمدر اوشبو یولدن باشقه سبلر گه ایبار ساکز سز لری پرا کنده اولوب آیر اشوب ضلالتک قالور سز اوشبو طوغری یولده ثابت قدم اولماق کز ایله الله تعالی سز لره وصیت ایته در شاید سز مخالفتن صافلانما بسز دیه ک اوله در . تفسیر مدار کده مذکور در تحقیق افندمز صلی الله علیه وسلم طوغری بر صزق صزدیده ایتمدی مونه اوشبو طوغری صزق سبیل الرشدر صراط مستقیمدر یویولغه ایبار وکز دیر صگره هر جانبدن ایکی طرفه آلتیشار صزق صزدیده ایتمدی مونه بوسی ایگری یوللدر . هر بر یولی اوزرنده شیطانی وارد کرم اوزینه دعوت ایدر . بس سز بو سبل الرشدر صافلانوکز دیه اشبو آیه کریمه سی تلاوت ایبار بونک صوکنده بو اون ایکی سبلدن هر قابوسی آلتیشار یولغه آیر لوب مجموعسی یتمش ایکی به بالغ اولدی دیدی انتهى بن ایتور من افندمز صلی علیه وسلمک آرقامنی حط قیلغان وقتنده اوشبو آیه کریمه سی تلاوتندن آکلاشیلدر کم اوشبو آیه کریمه دن امتنزه آیر ولاچق یتمش اوچ فرقه نك مراد بولدی بونلر نك یتمش ایکی هالک اولوب فقط بر فرقه سی گنه ناجیه اولوبن حدیث مشهور بیان ایته در کم اول بودر ستفرق امتی علی ثلثة وسبعین فرقه واحده منها ناجیه والبواقی هالکک یعنی ناجیه سی واحده هالکک سی یتمش ایکی اولاق' بز ایتورمز فرقه ناجیه گرچه مبهمه اولوب هر بری فرقه ناجیه بز مز دیه دعوا ایته ده لیکن بالتحقیق والصدق فرقه ناجیه اهل السنة والجماعة طریقنده اولانلر دوا بس آنکچونکم افندمز صلی الله علیه وسلمدن فرقه ناجیه کما یریدو استفسار

اولدقنده (من کان علی السنة والجماعة) و برر و اینده (ما انا علیه واصحابی) بیور مشدر . ابن عباسدن بر روایتده (انه من کان فیه عشر خصال تفضیل الشیخین وتوقیر الختین وتعظم القبالتین والصلاة علی الجنازتین والصلاة خلف الامامین وترك الخروج علی الامامین والمسح الخفین والقول بالتقديرین والامساک عن الشهادتین واذا الفریتین) دیه مشدر . و اهل هذا معظم مسائل اهل السنة والجماعة والا فمثل حقيقة عذاب القبر ورؤية الله تعالی وغير ذلك مما هو مختص بالسنة والجماعة یعنی شرایط اهل السنة والجماعة که بو اون خصالدر باشقه مسئله لر اهل السنة والجماعة که مختصه اولسه لرده شرط اولوب اولماز ایمدی هالکک اولان فرقه لری آشلی آلتیدر . روافض خوارج' جبریه' قدریه' جهیمیه' مرجیئیه' بونلر ک هر قابوسی اولان ایکیه بولنوب مجموعسی یتمش ایکیه بالسخ اولدی لر و هر فرقه لری ک اسملری محلنده مذکور در بونلر ک هر قابوسنک عقیده لری کاسنده باطله مذمبلر فاسددر . روافضلر اقامت جماعتنی سنت دیملر همده خفین گه مسجنی' صلوة تر اویجنی نمازده صول قول اوستنزه اولک قولنی، وضعنی افطارده تعجیلنی، صلوة مغربنی تعجیلنی سنت دیملر ینه حضرت فاطمه نی حصرت عائشه گه تفضیلنی ضل دعوی ایته لر همده حضرت علی دن باشقه اصحاب لری همده سینده لعنت اوقیلر خصرص حضرت طلحه گه و زبیر گه و حضرت ابی بکر و عمر گه رضوان الله علیهم اجمعین لعنت اوقیلر همده الله تعالی نك رحمتدن مایوس اولاق کفر دگل دیار و دخی لفظ واحد ایله طلاق ثلاث نك وقوع سینده انکار ایته لر خوارج طائفاسی جماعتنی سنت دیملر، اهل قبلنی بر ذنب ایله تکفیر ایته لر، امام ظالم غه خروجنی درست کوردار هم ینه حضرت علی رضی الله عنه گه لعنت اوقیلر . جبریه فرقه سی بنده ده اضلا اختیار یوق انی علیه المجرر فقط دیلر . بو

دین یولنده برگه لک

الله تعالیٰ حضرتی نك و اعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا الآية کلام شریفه امتثالا روسیہ ده گی امام اسلام و حضرت لر بو کون گا چاقلی عامل اولوب دین اسلام ده تفرق ایتمای اعتقادده اهل سنة والجماعة عملده حنفی الیذهب اولوق ایسله يك دل يك و جرد اولوب کلدیلر الله تعالیٰ بزدن مقدم کچمش اسنادلره اماملاره رحمت فیلسون و بو منهی اولان تفرق اصول دین ده اولوب فروع دین ده اولمادغندن فروع ده اختلاف نك اصلاضرری یوقدر شافعی اولسون مالکی حنبلی حنفی اولسون اصوللاری متحد اولدغندن مونی تفرق دیلمز بلکه اختلاف امنی رحه ودخی (من اجتهد فاصاب فله اجر ان ومن اخطا فله اجر واحد) دیب حدیث شریف لر بیان ایدوب توردغندن فروع ده اجتهادلاری خطا اولورسه بر اجر طالب و امید ایدلنه نتا که قاضی بیضاوی تفسیرنده بویل ذکر ایدرودخی (ان الذین فرقوا دینهم و كانوا شیعا) تفسیرنده دین ده بولغان بعضی بر شی گا ایمان کلتروب بعضی سنه کافر اولوب ینمش بر فرقه نصاری یتمش ایکی فرقه مسلمان و امامه محمد صلی الله علیه و سلم یتمش اوچ فرقه کلسی هاویبه ده توکل دیه شولوق تفسیر قاضی ده مسطوردر ودخی (ولا تتبعوا السبل فتفرق بکم عن سبیل ذلکم به لعلکم تتقون) تفسیرنده ادیان مختلفه گه ایارمای وهم مقتضای حجه برگنه اولدغندن هواغه تابع اولغان مختلف طرق لارغه ایارمازگا تیوش چونکه مقتضای هواچو قدر چونکه طبایع عادت لار اختلافی برلان هواده چوق و مختلف اولدر (فتفرق بکم عن سبیل) یعنی رحی گه اتباع ایتمای طریق برهانغه افتقا ایتمای آیراماق دن الله یولندن اچقنوق حاصل اولدر نتا که قاضی ده بیان

سوزلری ایله ثواب و عقابنی حلال و حرامنی فرائض و واجباتنی ابطال ایتلار بونلر. دخی مال محبوب الله در دیلر. قدریه فرقه سی معتزله لر کبی بنده اوز فعلن خالق الله نك آنده قاتلشی یوق دیلر و الاشرکت دیب (والله خالقکم و ما تعملون) آیه کویمه سن دایل ایتیلر. دخی بونلر یتنه ار برشی عند الخالق ایمان اولوبده اول شینك عند الله کفر بولوی جائز دیلر. همک صلاة جنازه واجب دگل دیلر همده میثاق غه انکار ایتلر ودخی توفیق قبل الفعل دیه زعم ایتلر جبریه لارک خلافتجه آنلر توفیقنی بعد الفعل دیه لار. اما بزم اهل السنة والجماعة استطاعة عبد فعل گه مقارندر. نه قبل ونه بعد دیرمز آنلر دخی معراج جسمانی نك حقتی ایله قائل دگلر بلکه معراج نومده اولدی دیه زعم ایتلری معاذ الله عنه ذلك جهمیبه فرقه سی ایتلر ایمان بالقلبدر فقط دون اللسان دیلر ودخی موسی علیه السلام نك الله تعالی ایله تکلمنه انکار ایتلر او شانداق عذاب قبر گه سوال منکر و نکیر گه و حوض کوثر گه انکار ایتلر بونلر بارنده او هام و خیالات دیه زعم ایتلر انی القابض الارواح هو الله فقط دیلر. مرجئیبه فرقه سی ایتلر الله تعالی آدمنی اوز صورتی اوزره خلق ایتدی دیسب الله تعالی به جسم و تعقیر اثبات ایتلر عرش عظیم آنك مکانیدر دیلر ودخی بنده گه ایمانی بعدنده هیچ ذنبی ضرر ویرمی دیلر. بنده گه مفروض فقط ایماندر دیه صلاة و زکوة و باشقه فرائض و واجباتقه انکار ایتلر ودخی طائفه سائر یا حین مثللودر کم تلاسه آنلر ایله بغیر نکاح فائده لنور دیلر اوشبو قوللرده بی حساب آیات قرآنیه و سنت نبویة و اقوال صحابه و تابعین لره انکار واردر الله تعالی بارچه مزنی اهل السنة والجماعة عقیده سنده ثابت قدم ایتوب بدعت و ضلالندن اوزی صافلاغای ایدی بونلرک کلیسی ابن السراج رساله سینك روایتلرندن مقتبسدر، باشقه اورنلرده باشقه بیانلر واردر.

ایدر اویله اولسه دین و معیشت مجله سنک اولغان
 علمای اسلام نك اختلاف لاری فروعده اولدغنده مو-
 جب تفرق دگانر بلیکه موجب علم و رحمتدر بلمگان فی
 بلور اوچون ضرور واسطه در اما بعض غزینته گنا یازو-
 چی لار و بعض رساله نوزوچی لار اختلاف لاری اصوا-
 دین ده اولغانی کبی اعتصامی مامور حبل الله المتین
 قرآن ایله معلوم سبیل مؤمنین اولغان مجتهدلار کور-
 ساتوی ایله مبین امر لرده و برهان ایله ثابت فروعده
 مسئله سنده در بو ایسه عین موجب تفرقه در و بونکا
 هیچ بر علماء و عوام راضی دگلار در دین و معیشت
 مجلسی اوزینه التزام اینکان مسلکی ده شریعت
 مسلکندن چقماسه قدیم لک واسکی لک دیوب اهل
 سنه و جماعه اعتقادندن ابر لماسقه در اویله اولورسه
 شریعت اسلامیه ده حرام بولغان شی لاری حلال دیمازگا
 هم حلال اولغان شی لاری حرام دیمازگه فرض واجب
 سنه مستحب مباح کبی لاری آیروب آفتق کوچی ایله
 محافظه شریعت ایدر که در شونک اوچون ادائه شر-
 عیه سز غزینته ده یازوچی ترقی چی مدنی چی ملتچی
 پوشکین چی ژاق ژاق چی لوتر چی میقروچی فلسفه چی
 حریتچی کبی لرنک سوزارینی مخالفی شریعت اولورسه
 رد قیلدر، بعر کبضی بهسنه لرنک دیدکنچه ما به
 الترقی اولان عام تدبیر مال و ثروت و کسب
 و هنر و معرفت نی رد قیلما ایدر، ترقی غه مخالفی دیوب
 کورساتکان قلمچی لاری باغان یازوب مطبوعات صحیفه لاری
 پیس لایورار و سوز لاری ایله نادان کیمسنه لاری آلداب دین
 معیشتدن بوز دوندر تسه لرشریعت نك رواجن بتبرر که
 بولور دیب فکر ایده تورغان لردر، ای افندیار مسلمانلار
 سزده مسلمانلقدن چقمانک الله تعالی ورسولی و صحابه
 لری بولنده اولونک بویله بالغان و افترالر ایله شغلانمک
 بزیم تعوی و تصوف بولنده اولغان کتاب لار شرعه
 وعین علم و احیاء علوملر کبی کتاب لار مزده علم و کسب

و هنر و معرفت کبیلر دن اصلامنع ایتمه یور بلیکه نهر بض
 ایده یورار نهایتی حلال کسبکه اولندایورار حرام
 کسبلر دن منع ایده یورار ایمدی کنب فقها من بالطریق
 الاولی کسب هنر و علم و معرفت بیسم و شرا
 و زراعت و شرکه کبی انواع ترقی یوللرینه اولندایور
 لری ایکان دین و معیشت مجله سی شونارک طفیلی و محبی
 ایکان فی دیوب ترقیدن حلال وجهی ایله اولورسه طیسون؛
 بو ایسه هیچ متصور دگلدر آلائی دین و معیشت مجله
 سینک شریعت سوز لاوینه آچو و کز کلهاسون و بو آچو و
 کز دن اوزکونی اورته بولندن باررغه یول قویهن
 کل سوز لری بن سلبی صورتده تلفی ایدیوب شریعت سوز
 لری نه قارشوب منعصب اوله اوله الله بر پیغمبر من محمد
 مصطفی صلی الله علیه وسلم آنک رسولیدر جمله کبتر
 گان احکام و شریعتی حقدر دیگان سوز لری نه ده سلبی
 جهندن تلقی ایدیوب قارشغامی توصیه ایدر سز، ای
 غزیز قردش لریم کیلواک دین بولنده و شریعت مسلکند
 برکا برکا بر لکده قرداشلکده عهر کیچور هلم جمعیته
 خیریه لاری خیرلی اورنارغه دونوب علوم و فنون لاری
 اوقوب دائره شریعت ده ثروت صاحبی اولوب آلمت
 جدیدلر احداث ایده لیم هوالر ده صو آستلرنده کیزوب
 بتون عالمی مسهر ایدیوب بیوک روسیه نك شان و شرفنه
 طوقنه چق مانعلری بر باد ایده لیم مسلمانلق نهادراقنی
 کوستاره لیم بوکا بزیم شریعت مزده هیچ مانع یوق فنا که
 حلالدن آشاب نماز روزه زکاة حج لاری اوتاب ذکر ایله
 شغل لایوب احیاء قاب ایله فنا فی الله اولوب ترقی ایتمه
 کمز گده شرعا هیچ مانع یوق در بزیم کیک شریعت مزنی
 طار ایتوب نیگه بولای بر بر مز اوستونه چوب چار اویه
 مز نادان اوله نوروب گوپه بر مجتهد بولغان بو اوب،
 مجتهدلر که خلاف یولنده اوله من. محدث لردن مفسر
 لردن مجتهدلر دن نقل قیلغان حق سوز لاری نی اسکیلک
 دیه جوپه مز رد قیله مز بو اشلر مز ایسه بعض فتنه

وضد ترقی و نهایة الامر دنیا و آخرتده موجب خسر اندر
ربنا لا تجعلنا فتنه للمقوم الظالمین آیتنی او قویه رقی
ختم کلام ایده رم. ملا عالم جان الخالدی.

ثبات العاجزین

اور نبور غده چیر نه فسکی نام بر ذات طرفندن
ثبات العاجزین روسچه ترجمه ایدلگان بر جیواشنه
اخلاق حقنده مسلمانلر نك بیک آغه کیندکلرن سویله
گان. واقعاده اسلام دنیاسی بو وقته قدرلی اوشبو
ثبات العاجزین وعین العلمده اولان اخلاق حسنه لر
تعلیم ایدلکنی اخلاق حسنه ایله متصف ایدیلر فقط
تاسفی اولررق صوگنی بللرده بو کتابلرنی صوگ
درجهده ملتنی ارتقه قالدروچی کتابلر ایدوب کوستره
باشلادیلر. روس ملتندن اولوبده ثبات العاجزین
تقدیر ایدوچی چیر نه فسکی گه نه قدر تشکر ایتسهک
بولارنی تنقید ایدوچی صوگنی علمامز گه آندن زیاده
تاسفی ایدر گه تیوشلیمز شکسز بولارده اولان اخلاق
قرآن و احادیث شریفه لردن آلمشدر. بنباء علیه
اسلام علماسی الی یوم القیامة اوشبو اخلاقلر ایل
متصف اولوب و اوشبوارنی اهالی غه تعلیم ایتملی در
شول وقتقنه بز آنک اعلی خلق عظیم ایله متصف ایتدمز
صلی الله علیه و سلم نك شفاظننه مظهر اوله چقهز.

صوفی الله یار محمد ترکی السفدی الحنفی جنابلری
تصوفنی حبیب الله البیناری اول ایسه احمد الحکم دن
اول محمد معصوم دن اول آناسی امام ربانی دن آدی
وفاتی ۱۱۳۱ سنهده بخارا خانلقنده حصار اطرافنده
وحشوار نام اورنده خلق تلنده وحشوارده بخشلی
بار دیب معروفدر جنابلری بخاراده امیر سبهانقلی

خان هم آخوند شیخار عصرنده اولمش تالیفاتندن
مسلك المتقین فارسی منظوم اولررق تالیف ایدلمش
ترکستانده فتواسی معتبر کتابلردندر قراننده طبع
ایدلی ۲نچی مراد العارفین فارسی منظوم ۱۲۵۰ سنه
ده وفات اولغان عبدالرحیم الاوتوز ایمانی طرفندن
شرح ایدلب تحفة الطالبین اسملانوب شرعیله برابر
تاشکندده طبع ایدلی مذکور شرح و عربی اولدقندن
هر کم استفاده ایده آلمایه چقدر.

۲نچی شرحی ترکی اولوب عبد الحکیم بن عبد
الرشید الاتنهوی طرفندن تالیف ایداب قرانده طبع
ایدی وفاتی ۱۲۸۴ سنهده طرویسکی ده بولمشدر.
۳نچی مخزنی المطیعین ترکی اولسهده اول قدر نشر
ایدلمه مشدر.

۴نچی ثبات العاجزین اوتوز ایمانی طرفندن عربی
شرح ایدلدیکی کبی ۱۲۵۳ سنهده وفات ایدن تاج الدین
بن یالچی قل طرفندن ترکی اولررق عزیزه نام قزی
ایچون تالیف ایدلب بلادمزد، رساله عزیزه دیب
مشهور قرانده تکرار طبع ایدلب کوبلر استفاده
ایتمشلر ثبات العاجزین نك اهل اسلام غه خدمتی فضائل
الشهور خدمتندن الوغ هم عهومی در تاتارلرده
مستعمل اولدیغی کبی قزاقستانده عهوما ترکستانده
استفاده سی شائع اولمشدر.

عبدالرحیم حضر نك شرحلری عربی اولدقندن
کوب که سنهده استفاده دن محروم اولدقندن و رساله
عزیزهده بعض اصلسز اوزون قصه لر اولدقندن
علمامز نك برسی همت ایدوب قصه چه غنه قران تلنده
ترجهه ایتسه لر الوغ همت اولب خلقه مز اوچونده
الوغ خدمت اولاچقنده شبهه بوقدر.

عبدالله المعاضی.

مفتی لك، حقندہ

مرحوم مفتی سلطانوف وفاتہ بولغاچ ہر طرف علمائے اوز فکرلارن مطبوعاتدہ یازدیلمر و یازا طورالار، بز ہم اطرافمز علمائے ایلان براسکک فرق بیش امام امضاءسبل ۱۳ نجی ایبولدہ داخلیمہ ناظری جنابیلرینہ تیلمرام بیروب روحانی رئیس اولدیقی سببلی بولاچق مفتی نك روحانیدن قویلوون و حکومت ایل، اش بورنو ایچون روسچہ مکمل معلوماة صاحبی بولوب حکومت نك حسن توجه سن قازانغان اعتمادلی و اهل اسلام نك حاجتلرن بیان قیلورلق نفوذ و حرمة صاحبی کمنہ بولوی تیوشلگن بیان قیلوب اوزمزچہ اشبو شرطره اینک مناسب کمنہ اولارق پیتر و غراد ژابننوی آخوندی بایزیدوف جنابارن کورستانک ایدوک. شیمدی «دين و معيشت» مجله معتبره سنک یاز۔ لیدیقنه و اشتلمکده بولغان کوب خبرلاره بنا روسیه مسلمان روحانیلرنندن عبارة بولغان علماء کرام بو بولاچق مفتی نك روحانی صنفندن و اهل اعتباردن بولوی حقندہ کامل اتفاق حاصل قیلغانقلری کورنہدر، بو خصوصده کوب همه ایتکان قزان علماء کرامیغه معبتمزی عرض ایدوب یاصالغان قرار آلدہ توتقان مقصدلاری حقنک مسلکدا شلگمزی بلدره مز اورنبورغ اورسوق، فاسم، روحانیلرینک حرکتلارن هم استعسان قیلہمزہ روحانیلر مزنک بو خصوصده مقدمگی عادتمز بوینچہ سکوة ایدوب یاطمای اوزلرینک مشروع حقلرن مفتی انتخاب قیلو۔ مفتی لك حقندہ طاوش پیرو مسئلہ سن دقہ ایدوب کمال اتفاق ایل، حرکت ایدولری بیک مسنحسن بر حال و کیلاچکمز ایچون خیولی فال بواسه کراک.

ایمدی الله نصیب قیلوب کیلاچکده بزلاره ینہ قوتلرک اجتماعلر و اتفاقلر میسر بولوب ملتہمزی

دیانتسزلار نك تسلطندن قوتہاروب دین مبینہمزہ خا۔ اصانہ محبتہ و سکومتہمزہ چن اطاعة یولی ایل اهل اسلام نك حاللرن ترو بیج دین و دنیا مزی تعمیر نصیب بولغای ایدی. ملتہمزنک چن تله کلری اورنینه بر طاقم قزل طاائفہ مزنک اوزلرینہ بیرلہسگان حقارغہ مداخلہ قیلوب ملہ اسمندن مطبوعاتقہ چغاروب یوروتہ طورغان تلا کارگہ نہایتہ پیرو لورگہ کوبدن وقت ایدی ایدی. قزان آخوندی حسام الدینوف نك مطبوعاۃ اهلینہ «موندہ جمعہ غہ کیلگن کشیلر دن صایلانغان و کیللمر گنہ اشتراک قیل آلالر جمعہ او قومایغان دیانتسز کشیگہ مفتی نيك کیر اک؟» دیگان جو ابی بیک طوغری و اورنلی بر جوابدور اماملر اهل محل طرفندن دینی امرلرنی اداره ایچون انتخاب قیلنوب قویلغان و کیللمر بو اوب مفتی لك حقندہ طاوش پیرو آنلر نك اینک مشروع و طوغریک طوغری بولغان حقلری دور. وفی الحال علماء طرفندن بیان قیلنغان فکرلار اهل اسلام نك چن تلا کلرنندن عبارة بولوب جمعہ نمازلارندن صونک اهل محل دن بو خصوصده اماملر فکر صوراسالار بو بیان قیلنغان فکرلار نك چن اهل اسلام طلبی ایکانلگی بیک آچق صورتده بلنسه کراک. صوللری مزنک اهل اسلام فکرن چوالتوب یورتولاری سببندن عمومی مسئلہلری مزنک ہیچ بری بونکا قدر فائدهمزہ نتیجہ بیر مادی. شیمدی بوندن صونک چن اهل اسلام طلبی بوینچہ اش یورتو لازم دور. چاردانلی امامی ملا شیر عازی عبد الحقی اسانکیلمدی امامی محمد صابر محمد صادق اوغلی قویصاری امامی ضیاء الدین ملا شرف الدین مولود امامی ملا علی الله ملا شاهراد اوغلی.

تورلی خبرلر

« یئکا مفتی جنابلرن استقبال »

۱۷نجی آغوستده محکمه شرعیه گه مفتی جنابلری نك ۱۸نجی آغوستده کوندر ساعت دورنچیده کیلاچا کی خبر ایدلر گاجده هر محل نك امامارینه خبر ایدیلر.

بناء علیه ۱۸نجی آغوستده هر محل دن اماملر و مؤذن افندیلر هم مسجد اولاری یئکا تعیین لشمش مفتی جنابلرن اسمقبال اوچون اوفا واکزالنه باروب ۱۲نجی نوپیر پویزنی کوتدیلر. قاضی حضرت لریده روحانی امام و مؤذن لرده هر قایوسی علماء روحانی گه مخصوص رسمی کیومده (یعنی چالنه چاپانده) توشکان لری ایدی. ایزووزچیک لری اوبشستواسی نك مسلمان شعبه سی اسمندن باشلقلری استاراستالری بولغانی حالده مجاناً او طز بیدش ایزووزچیک مفتی جنابلرینی استقبال گه رسمی عادتچه پادنوس ایلر آق آشیا اولقده ایکمک طوز آلوب توشکانلر ایدی. بولار اچنده پار آتلی دیشلارده بار ایدی مفتی حضرتلرن او طرف تورغه حکیمه ف جنابلری مخصوص پار آطلری ایلر کوچر لرن دیشل ایلر کوندر گان لری ایدی. یینه خصوصی اوز آطلری ایلر استقبال گه توشکان کشی لری بایناق بار ایدی. تیره یاق دن کیلنگان بعض آخوند و امام لرده هم معلم لرده بار ایدی. سودا گار خلقی کوبسی چیتده اولدندن سودا گار ذاندن کشی آزاراق ایدی. ساعت بشنچی بار طیک مفتی او طرفان پویزد کیلیدی مسلمان لری آلسده روحانی لری بولغانی حالده پلانفورمه ده صف لنوب تزاوب طور دیلر کونک بیک آچق بولوب مفتی کیلاووینه شادلانغان کبی تاثیر بیره ایدی.

مفتی حضرت محمد صفا ابن آخوند عطاء الله بایز-

یدف جنابلرنی پویزد توقتالغاج عنایت الله حضرت و اغوندن فارشی آاب مسلمان لری صنفنه باشلاب کیلوب قدومن تبریک ایتوب آدریس ایلر محکمه شرعیه و روحانی لری هم مسلمان لری اسمندن برپادنو- سده توش تقدیم ایتدی. بعد ایزووزچیک لری استارا- ستاسی علاج اندین افندی مسلمان ایزووزچیک لری اسمندن ایکمک طوز تقدیم ایتدی. بعد استقبال مر اسم تمام بولغاج حکیمه ف افندیلر دیشل سینه مفتی جنابلری ایلر قاضی عنایت الله حضرت آار آرتنده بر دیشلده نور محمد قاضی ایلر صالح جان قاضی اید- یلر بولاردن صوگ اوفا اماملری صوگره مؤذن لری و معلم لری بعد ترتیب ایلر باشقه استقبال گه توشکان مسلمان لری تزیلوب او فانك مشهور اوراملری ایلر باروب محکمه شرعیه یورطنه کیلیدیلر. مفتی چنا- بلری اول محکمه شرعیه یورطنده یوغارو فاندی مخصوص زالده کیلنگان مسلمان لری قبول ایدوب دعا قیلندی. بعد عنایت الله قاضی حضرتلری محکمه شرعیه و مسلمان لری اسمندن تبریک ایدوب فسقه غنه نطق سوزلادی. بعد صالح جان قاضی قاضی لری و باشقه خادم لری اسمندن تبریک ایدوب: نیچه میلیون مسلمان دینی و مات خدمت لری کوته لری الله تعالی شول خدمتلری اورننه کیلنروگه یاردم و مو- فقیت بیرسن دیه سوزن تمام ایتدی. بعد اماملر اسمندن محمد صابر حضرت تبریک ایدوب نطق سوزلادی. نطق نك خلاصه سی: « محترم محمد صفا ابن آخون عطاء الله افندی حضرتلری: سزلری بو منصبه تعیین لنو هم قدومکز ایلر اماملر اسمندن تبریک ایدومن. زور مسئولیتی لوازمی اوستو- نکزه آلدنکر الله تعالی سزه یاردم بیرسن. محکمه شرعیه مز بوندن یوز او طز یل لری مقدم قران دینی و شرعی اشلرن اداره ایتار اوچون بیوک بکاتیرینا

پادشاه حصر تلمی طرفندن فرمان آچلغان ایدی . شول دینی و شرعی محکمه اسمی ایله دوام ایتوب کلدی . حکومت مزده هر وقت مسلمان لرنک دین و شریعت لرن مقدس ایدکن اعتبار ایتوب دینی اشلرنده ازلرینه قانون دائر سنده اختیار بیردی . اوشانمز موندن صولک هم شول اسم ایله دوام ایتووینه ایدی محکمه شرعیه مز اصلاح قه محتاج بو محتاجلانی مسلمانلر اسبیز دلر و صاویبچانیه لرنده توزلنگان لائحه لرنده کورساندیله . اصلاح یا یوقارودن یا توب بندن باشلانورغه ممکن . یوقارودن باشلاساق محکمه شرعیه اچنده گی ترقیب ایله خادم لرنک معیشتن تائمین ایتو ایله بولورغه تیوش کورونه . کوب اشلر وقتنده اشلانی چوبالا . مونی اش کوبلکن دیب بولمی چونکه باشقه محکمه اشاری ایله مقایسه ایتکانک چامادن طش کوب توگل ایدکی بلنه . باش سبب معاشلری آز لقتن کوکل قویوب اشلانیدر . اشلاردی کشینر باشقه اورن قاری تورغاندر . بعد توبن طرفده محل اداره اری و محل روحانیلرک طور ایتون قول آستنگ بولغان مسلمانلر محکمه شرعیه گه روحانیلر واسطه سی ایله باغلانا . شونک اوچون مسلمانلرنک دین و اخلافاری توزوک صافلانو شولوق محل روحانیلری واسطه سی ایله بولادر هر ژید مستوا اوز قول آستنگی خادم لرن حمایه ایتدر روحانیلر کی حمایه سز صنفی حاضر بزدده بوق دیور گه یاری آلارنک معیشتی تائمین قبله ماغان آلا نورلی هجوملر گه اوچریله اهای آرا سنده قدرلری کبی بارا اهای فاشنده قدرلری بولما سه حکومت مامورلری فاشنده قدرلری بولمی مونه شولارنک اهای فاشنده هم حکومت مامورلری فاشنده می موقعلری بیلگولی بولوب حاللری اصلاح ایتولور گه تیوش بولسه کبراک . ینه مکتب و مدرسه لرمزده دین و اعتقاد و شریعت کتابلری قرآن و حدیث

که موافق روشده ارفق اولوبنده محکمه شرعیه مز اعتبار ایتسه ایدی . روحانیلر اسمندن تبریک ایتوب موفقیت تلاب قالامن = دیمکن عبارته ایدی . بعد معلمان اسمندن محمود ایدی سلطانعلی بیف تبریک ایتوب معلمان حقنده بر قدر تلاکله عرض ایتدی . بعد مفتی حضرت تلمی تبریکلره تشکرن اظهار ایتوب قانون مساعده ایتکان در جهده محکمه شرعیه اداره سن اصلاح ایتو گه اشتاتلرن آرتوروغه هم محکمه شرعیه ایله روحانیلر آراسنگ واسطه بولوب محله روحانیلری اوچوننده اجتهاد ایتار گه طرشاچاغن هم بو خصوصه معقول بولغان اصلاحاتی اجرا قیلورغه حکومت طرفندن ده مساعده و یاردم بولوی امیدلی ایدوکن محکمه شرعیه گه فاراغان مسلمان لرنک دینی و ملی خدمت لرن اوتاونی ذمه سنه یوکلنگان بوروچ ایدوکن عرض ایتوب حاضر وننک هم سنه رحمت اوقوب سوزن تمام ایتدی . بعد محل امامی جهانگیر حضرت طرفندن قرآن اوقولوب دعاء قیلنچاچ مسجد که باروب موی مبارکنی زیاره ایتوب ایتدی نمازن امام توروب اوقوب ینه محکمه شرعیه نک یو غارو فائده فایتوب محکمه شرعیه نک خدام هیئتین قبول ایتدی . ایزووز چیک لراستار استناسی علاج الدین ایدی مسلمان ایزووز چیک لری اسمندن محکمه شرعیه گه رئیس ایتوب حکومت مز نک روحانی علمادن قوبووینه تشکر لرن عرض ایتوب مفتی جناب لرن تبریک بعد نک حکومت عالیهمر نامنه اوررا قهقردی باشقه لرا موافقت ایتدی . بعد استقبال و تبریک اوچون کپلنگان مسلمان لرن ترتیب ایله تارالشیلر مفتی جناب لریده استراحه اوچون مخصوص بولمه سنده قالدی . الله تعالی حضرت تلمی اوزی ، تعین لنگان وظیفه نی اوتارگا مفتی جناب لرینه یاردم بیروب اهل اسلامنی مهنون ایتکای ایدی . بلکه راضی بولماغان ارده باردر لیکن بتون خلق راضی بولغان لوازم ایاسی تار یغده یا یوقدر یا نادر در دیب بله من .

افتراغه قارشو

وقت نك ۱۷۵۴نچى نومير نده (مفتى فويلو مستلهسى) عنوانيله يازغان مقاله سنده صاحب امضا برهان شرف (دين و معيشت) كه يخشى غنه زور بر افترا قياش. گويا دين و معيشت مسلمانلار نك اسپز دلزنده بولغان فرارلر نك بارينه ده قارشو تورغان ايمس. اول (دين و معيشت) كه بولغان افتراسنى بك اوعمالق بران آكلانا، فقط وقت طار اورن از اولديغندن اول حقه تفصيلدن صرف نظر قيلندى.

دين و معيشت هيچ بر وقت دهده مفتى نك روحانى دن علمادن بولويده قارشى تورغانى بوقدر. بلكه آنك عين مطلوبى دائما شولدر. درست دين و معيشت قويرفسز لر نك اوز اتفاقرينه (اتفاق مسلمين) نامى ببولرينه هم شولوق فويرفسز لر نك تشويقيله گنه ياصالغان ئلله نيندى اسپز دلرغه راسا قارشو توردى. وحالا قارشو توره و كيله چكد، هم قارشو تور اچقدر. آنك اصل تاسيسى ده فويرفسز لرغه قارشو تورو ايجوندر. آلار نك اسپز دلرينه قارشى توردن آلار نك لا اله الا الله محمد رسول الله ديولرينه قارشو تورو لازم بولمغان شيكلى آلار نك مفتى عامادن بولسون ديگان قرار لرينه ده قارشى تورو لازم تو گلدر.

برهان شرف نك اوز پارتيه سب نك مغلوبيت اچيسن چغاروغه ديگر مسلكده اولان (دين و معيشت) كه بلچراق آتو ايله باشلاوى البته ظلم نك ايك زورسى اولديغى اوستوننه آنك اول حسر كتى. خاتونلر غنه موافق بر حر كت اولدغى هيچ كم شبهه ايتماسه كرك.

تشكر تيلغرامى تيوش

روحانى ار هم ديانتلى جماعت مسلمين كه ايك تيوشلى بر اش هر وقت مسلمانلار نك اعتياجلرينه ياردم قولن سوزوب توروچى حكومتز گهر روحانيدن مفتى قريولرينه خصوصيله صفا حضرت بايزيدفتى قويوغه تشكر ايتودر. و بو تشكرنى ده حكومت باشاقلرى باش مينستر هم داخليه مينستر لر ينك جناب عاليلر ينه ببولو تيوشليدر.

بز نك اورنبورغ روحانيلىرى بو توغرىده بر از غيرت كورسه تو تيوشلى ايدى. حتى جمعه غه كيلگان حلقدن «حكومت مز طرفندن روحانى علمالار نك تيله كلرى بويچه يا كا تعيين قيلنغان مفتى بايزيدفتى حضرتلر. ندين راضيه سز» ديب صورارغه و آلاردن جواب آلورغه وشول جوابنى باش مينسترينه تيلغرام بران ايرشدرر كه وتشكر عرض ايتار كه تيوشليدر.

مفتى حضرت بايزيدفتى جنابلىرى پيتراغراددن اوفاعه بارشلى ۱۳ نچى آوغوست ده زويه باشى قريه سينه قرداش و جماعتلرى ايله كورشور اوچون كروب شول كون جمعه اولدقندن آلتنچى مسجد الجامع ده جمعه ارقوب جمعه صونكند، پادشاه اعظم حضرتلرينه و حانندن عاليه لرينه و سردار اكرم حضرتلرينه و عسا كرمز نك غلبه سينه دعاء قيلغان صوك اهالى كه خطابا بر نطق سويلدى. نطقده دنيا و آخرة سعاده مزه باعت اولان قرآن كريمنى صابرانه نيه نطا تنده طبع قيلدورورغه صابرانده طرفندن بر مجله نشر قيلدورورغه امام افندى لر اوزلرينه حق سز هجوم ايتوچى لره مدافعه قيلورورغه اورون بو لسون اوچون هم اماملار نك طور مشلر نى بقدر الحال اصلاح قيلوغه اجتهاد بولوتى اكلاندى. بز اماملار مفتى حضرت نك بونطقدن استقبال ده ملت اسلاميه كه فائدهلى ذات اولونى آكلاب بيك مهنون بولوب قالدق ۱۷نچى آوغوست ده زويه باشندن اوفاعه سفر قيلدى زويه باشنده آخوند عبيدالله طاهرى. امام ومدرس عبدالرحمن مستقيمو ف.

اداره

فوق العاده احوال سببلى بولسه كرك بهض مکتوبلر صوك طابشرلار. بو مقاله نك تاريخنه كوره اولده شولار جهله سندن صوك طابشرلغان. گرچه بو امام افندىلر نك كامل مرادلر نچ، مفتى تعيين قيلنوب اش بتكان الله غه شكر انه قيبلا سبغنه فالغان بولسه ده بو مقاله نك مضمونى بك عالى بولغانغه كوره صوك بولسه ده درج ايدادى.

اوزگار شلر.

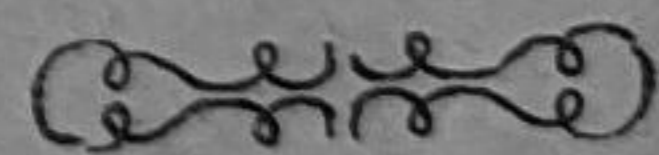
عسكر و فلوت قه عالي قوماندانلغنى پادشاه حضرت تلىرى اوز اوستينه آلدى. پادشاه حضرت تلىرىنىڭ آوغوست ۲۳ نده گى عالي ريسكر پىتلرى بويىچە عالي باش قوماندان بيوك كىناز نىكولاى نىكولاىويچ حضرت تلىرى قافقاز نامىستىنگى و آندىغى عسكر لر گه عالي قوماندان ايتلوب تعيين ايتوله. قافقاز نامىستىنگى غراف ژرانتسوف - داشكوف قافقاز نامىستىنگى و آندىغى عسكر لر نىك باش قوماندانلغىدن آزاد ايتلوب پادشاه حضرت تلىرى ياننده تورورغە بىلگولەندەدر.

صوغش خبرلىرى

صوغشى خبرلر

ريغا - دۇينا فرونتنده حاضر گه اوزگار شلر بوق. لاوس نهر نده صوغش بارا. لاۋينسكى يولنده واق بەرلشولر گنە. غرودنودن بوباق يوللرده صوغش نق بارا. نيمسار نىك «دووسكە بىنگى» ھمدە «اسكىدل» استانسىلار يىنە تجاوزلرى زور تلفات ايله دفع ايدلوب، اوزلرندن بر آز اسير آلدى.

غالبىتسىبەدە «تارناپول» شھرى ياننده ۲۵ آۋغستكە يوآغان صوغشە نيمسار جيگىلدىلر زور كوچ ايله آۋغست ۲۶ نە فارشى تونلە قطعى ھجوم باصارغە حاضر لانوب تورغان بولغانلر. بز آنلردن الك ھجوم ياصاب اولگىردىك. «وولژونقە» صوى بويىنك ۲۵ آۋغستكە گى نيمسار جيگىلدىلر. نيمسار دن ۲۰۰ دن آرتق آفيسار ۸ مڭ سالدات اسير و بىك كوب قورال غنىمەت آلدى. قافقاز فرونتنده اوزگار شلر بوق. چىناق قلغە بوغاز ندهدە آرتق اوزگار شلر كورنەسى آفېندان آلغان خبرلر گنە كلىبولىدە توركە اوزلر نىڭ تلف بولغان عسكرلر نىڭ اورنى توترو اوچون فراكە و قافقاز فور پوصلر ندىن عسكر كىتر تىكلرون خبر ايتەلر.

ايكنچى رازراد آپالچينلر جيوققندە ياشا نظام. رىسىي - ايكنچى رازراد آپالچينلر نى جيوق

(پرىزىف) و تەيىن قىلو حقىقەتە غى زافون بويلە اوزگار. تلوب نىشر قىلدى: (آ) ۋوېنسىكى پاۋېنسىت اوستافى نىك ۴۱۰، ۴۳۷، ۳۳۷ و ۳۳۱ نچى مادەلرن اوزگار تلوب ياكە آرتدروب اوشبوصوغش مەتېنە بويلە اينلدى: (۱) ۲ نچى رازرەد آپالچينلر مخصوص آپالچين فر قەلر يىنەدە، شولا بوق دائىمى عسكر نىك صفن طوترو ھم كوچە يتو گەدە تەيىن قىلدىلر.

(۲) ايكنچى رازرەد آپالچينلر نى جيوق كىرە كلەك ايمپراتور حضرت تلىرىنىڭ عالي مانفېستى يە معلوم ايتل. بىلگولەنگان وقتىنك چاقىرلاچق راتنىكلر نىڭ باشلرى ھم قايسى مەلار دە (اوبازلر دە) چاقىرلاچق ايكانلىكلرى سىنات اسمېنە فرمان عالي بلەن تەيىن قىلنور.

(۳) قورال آستېنە چاقىرلاچق بتون ايكنچى رازرەد راتنىكلر نىڭ حسابى (مقدارى) و آنلر نى گوپىر ناواو. يازد بويونچە بولو ھم دە آپالچين فر قەلر يىنە و قوما. ندىلرغە تاراتو شولا بوق دائىمى عسكرغە طوترو ھم كوچە يتو اوچون يبار و خرىبە نظارتى نىڭ داخلىيە نظارتى رضالغى بلەن توزوگان مخصوص جدولى (راسپىسانبەسى) بويونچە بولور. بو جدول پادشاه طرفىدن تصدىق قىلنغان بولور.

(۴) ايكنچى رازراد آپالچينلرغە چاقىر اولارى حقىقەدە اعلانلر ياشىدىلغاندىن صوك اوز اشلرن تىرتىبكە سالو اوچون اوچ كون مەلەت بىرلە شوندىن صوك آنلر اعلاندە كورسەتلىگان اصبورنى پونقتلرغە باررغە تىوشلى. ۋوېنسىكى پاۋېنسىت اوستافىنىڭ ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۲، ۴۳۴، ۴۳۶، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۶۲، ۴۶۳ و ۴۷۱ نچى مادەلرى ايكنچى رازرەد آپالچينلر حقىقەدە چارىدىر.

اداره

اورن آزاغىدىن «ياوروپالىلر حقىقەتە» نام مقاله كېلەسى قالىرىلدى. شولا بوق اورن بولمىدىن «صوغش خبرلرى» نىڭ بىر قىسمى ھمدە «اورن بوزغ خبرلرى» دە قالىرىلدىلر.

Дозволено военной цензурой

ناشنى محمدولى بن عبدالغنى عسىنىف
Издатель Мухамедвалій Хусаиновъ

محررى فيض خان داودوف

Отвѣтственный Редакторъ Ф. Даутовъ.

Тип. журнала „Дичь ва Магичеть“ Оренбургъ